

2024-01-29

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.ofa.dof.remissor@regeringskansliet.se

Bankföreningens yttrande på delbetänkandet En säker och tillgänglig statlig e-legitimation (SOU 2023:61)

Svenska Bankföreningen har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat delbetänkande. Bankföreningen är positiv till delbetänkandets förslag och vill förse Finansdepartementet med vår syn på frågorna och ett antal synpunkter.

7.2.2 Utredningens förslag: Den statliga e-legitimationen ska finnas på ett kontaktlöst aktivt kort. E-legitimationens utformning ska regleras på förordningsnivå.

Förslaget om kontaktlöst aktivt kort är väl avvägt och resonemangen är sunda i sak men det finns några oklarheter. Även om Estland har godkänt aktivt kontaktlöst kort (sid. 142) så vore exempel på vad ett aktivt kontaktlöst kort är och hur det är tänkt att användas välkommet. Ska det användas tillsammans med en mobiltelefon, en dator eller kunna användas utan stöd av annan utrustning? Det kan vara värt att undersöka genom ett antal praktiska användningsfall.

Det finns ett antal skäl som talar för att den statliga e-legitimationen skyndsamt bör tillhandahållas på en fysisk identitetshandling utfärdad av staten. Det första är att det är den enskilt viktigaste frågan för att få till en bred användning av en statlig e-legitimation, vilket också är utredningens bedömning. Det andra är att bankerna i större utsträckning då kan förlita sig på den identifieringen för att kunna id-växla, utveckla säkra tjänster och motverka bedrägerier. Det tredje är att Bankföreningen redan 2015 presenterade en målbild för regeringen avseende id-frågan i Sverige och välbehövliga förändringar på området har glidit onödigt långt i tiden eftersom det har visat sig vara svårt att komma vidare i frågan.

7.2.6 Utredningens förslag: Den statliga e-legitimationen ska i ett lagringsmedium på bäraren innehålla ansiktsbild

Det är positivt att den statliga e-legitimationen förses med en ansiktsbild. Ökad användning av biometri är förmodligen en framtida komponent i att minska identitetsrelaterad brottslighet även om syfte och behov i detta är oklart. Det vore därför positivt om förslaget kan preciseras.

Matchning mot ansiktsbild fungerar redan idag för pass och nationellt id-kort. Ansiktsbild möjliggör fler kontroller för bankerna, exempelvis vid transaktioner som medför högre risk. Det kan handla om utfärdande av Mobilt BankID från internetbanken, inloggningar från annan plats än den vanliga eller vid signering av nya betalningsmottagare.

Delbetänkandet föreslår att en innehavare av en statlig e-legitimation ska ha rätt att kontrollera information som har sparats i lagringsmediet på e-legitimationens bärare. För banker är det så klart viktigt att kunna kontrollera informationen och att uppgifterna i e-legitimation matchar dem i den fysiska id-handlingen men det är oklart varför det skulle vara viktigt för innehavaren att göra det och frågan blir då hur det ska läsas av?

7.4.2 Till vilka och på vilket sätt ska den statliga e-legitimationen tillhandahållas?

Givet den potentiellt stora personkretsen för den statliga e-legitimationen kommer det att behövas en funktion för användarsupport i den utfärdande myndighetens verksamhet, vilket också är utredningens bedömning.

Kostnaden för konsumenten att använda den statliga e-legitimationen kan bli en tröskel för användning av den. Samtidigt driver antalet användare också supportstorleken. Kostnadsuppskattningarna för support (sidan 292–294) är förmodligen i underkant eftersom bankernas egna kostnader inte är inkluderade i jämförelsesiffrorna. Som referenssiffra är säkerhetsdosa och BankID idag de enskilt största supportfrågorna för bankerna. Säkerhetsdosan driver mer supportbehov jämfört med Mobilt BankID. Förklaringen till det är att hårdvara (säkerhetsdosa och sladdar) upplevs vara svårare att hantera och förstå hur de fungerar jämfört med mjukvara (applikationen).

7.4.3 En e-legitimation för hela samhället

Bankföreningens tolkning är att det finns en möjlighet att förlita sig på den statliga e-legitimationen, vid exempelvis id-växling, men att det inte finns tvingande krav för bankerna att använda den. Det finns nivåskillnader mellan e-legitimationer och bedragare är förslagna och uppfinningsrika. Om banken inte själv kontrollerar e-legitimationen och säkerhetslösningen riskerar det bedrägeripreventiva arbetet att försvåras.

7.6.2 Få myndigheter bedöms ha de förutsättningar som krävs

Polismyndigheten är lämplig myndighet vilket bland annat tidigare har konstaterats i 2017 års ID-kortsutredning (SOU 2019:14).

7.7.2 Återkallelse och spärr av e-legitimationen

Det är angeläget att andra e-legitimationsutfärdare informeras om återkallelse och spärr av den statliga e-legitimationen om det är relevant för deras utfärdandeprocess och andra åtaganden.

Utredningen bör resonera runt hur bedragare kommer att vilja använda / utnyttja den statliga e-legitimationen eftersom det blir en ny kanal in i banken. Erfarenheter från hur staten begränsade tillgången till svenska pass (Ds 2015:12) för att motverka missbruk av pass kan fungera som ingångsvärde för denna angränsande fråga. Även om fysiska pass och e-legitimation är olika saker bör någon form av begränsning övervägas så att man inte efter upprepade förlustanmälningar bara kan beställa en ny statlig e-legitimation utan trovärdiga förklaringar till varför den förra förkommit.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Peter Göransson

Bilaga

Bankföreningen: *Skärpta åtgärder för utfärdande av id-kort*

<https://www.swedishbankers.se/media/5599/j230619f.pdf>